

Motion till riksdagen

1988/89:T409

av Viola Claesson och Jan Strömdahl (båda vpk)
Dispensgivningen för trafik i reserverade körfält

Har kungafamiljen och deras anställda mera bråttom än andra stockholmare när de kör bil i Stockholm? Har ministrar och högre tjänstemän inom regeringsbyråkratin mer ont om tid än t.ex. dubbelarbetande småbarnsföräldrar när de ska till eller från jobbet? Har höga militärer eller chefer vid sådant som t.ex. försvarets materielverk viktigare och mer brådskande tjänsteärenden att utträta i fredstid än andra statliga tjänstemän?

Man skulle kunna tro det, eftersom ovannämnda grupper tillhör dem som i Stockholm fått dispens av länsstyrelsen att köra i kollektivfilerna. Vid sidan av bussar, taxi, färdtjänst samt vissa utryckningsfordon får de enligt länsstyrelsen lov att trafikera de gatoutrymmen som Stockholms gatunämnd i egenskap av trafiknämnd avsatt för kollektivtrafikens behov.

Åtgärden att inrätta kollektivfiler har vidtagits för att öka kollektivtrafikens framkomlighet. Att kollektivfilerna reserveras endast för bussar och andra lätt definierade fordon är en förutsättning för en fungerande övervakning. När vanliga personbilar trafikerar de reserverade körfälten på dispens försvåras övervakningen, och de drar också med sig andra trafikanter. Idén med reserverade körfält förfuskas.

I Stockholm har kritiken mot länsstyrelsens dispensgivning förts fram av gatunämnden vid flera tillfällen. 1988 biföll ett enigt kommunfullmäktige en motion som förde fram kravet på kommunal vetorätt i frågan. Kommunfullmäktige beslutade sålunda att hos "regeringen begära sådana ändringar i gällande regler att kommunerna ges rätt att med bindande verkan gentemot länsstyrelserna avstyra dispenser från förbud mot trafik i kollektivkörfält".

Det borde vara självklart att en kommun som ansvarar för gator och trafik inom sina gränser också har rätten att bestämma över vilka som ska trafikera reserverade körfält.

Att i likhet med länsstyrelsen i Stockholm ge dispenser till högt uppsatta personer inom den statliga hierarkin uppfattas som stötande och är mer ett uttryck för privilegiesamhället än för ett verkligt behov hos dem som tilldelas dispensererna.

En ordning där en kommun har möjlighet att med bindande verkan gentemot länsstyrelsen säga nej till dispensererna strider inte mot gällande rättsprinciper. Redan idag finns kommunal sk vetorätt när det gäller tillstånd för alkoholutskänkning.

Hemställen

Mot. 1988/89

T409

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar om kommunal vetorätt gentemot länsstyrelserna vad gäller dispenser för trafik i reserverade körfält.

Stockholm den 18 januari 1989

Viola Claesson (vpk)

Jan Strömdahl (vpk)